

Istaja vsak četrtek in velja s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 52 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročina se pošlje na upravnost »Slov. Gospodarje v Mariboru, Koroška cesta 5. List se pošilja do odgovoda. Naročina se plačuje v naprej. — Telefon interurban št. 113.

Posebna številka stane 1.50 din.

Poština plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

45. številka.

MARIBOR, dne 22. oktobra 1925.

59. letnik.

Uprašanje koroških Slovencev.

Govoril ob prireditvi Prosvetne zveze
F. S. Finžgar.

Zakaj trpljenje, ponižanje in krivice?

Ko se odmotavajo pred nami listi zgodovine, kjer je popisana usoda narodov, stopa pred nas prepogosto kot stršna uganka vprašanje: Zakaj? Zakaj temu narodu tako trpljenje, zakaj tako ponižanje, zakaj take krivice? Da je res tako, nam ni treba posegati v davino. Pred našimi očmi piše železna roka zgodovine dejstva, pred katerimi one nimmo. Zakaj se potika v prognanstu 5 milijonov Rusov, ki so skoraj vsi brez osebnih krividel, ali gotovo vsaj brez takih, ki bi zaslužile toliko gorja? Zakaj je med in po vojni toliko nedolžnih otrok pomrlo in zapadlo boleznim? Zakaj ječi toliko naših bratov pod jarmom tujih držav, ki jim odrekajo najbolj prirodne pravice in svoboščine?

Mi se vbadamo, izgovarjam in zagovarjam vedno le sebe, resničnega ali namišljenega krivca pa dolžimo vsega zla.

Svetlo pismo pa nam odgovarja čisto kratko: »Vladarstvo prehaja od naroda do naroda zavoljo krivic, prevzetosti in lakomnosti.« In ta trojni vzrok ni nikdar greh same zmagajočega, je krivda tudi trtega, zmaganega naroda. Grozna je trditev zgodovinarjev, toda je resnična: Vsak narod uživa tako usodo, kakor jo zaslubi. Najgorji udarci so često potrebni, da se narod zave, zdrami, zbrisne s sebe preteklo krivdo in očiščen v novem razmahu spet oživi ali žigne.

Grehi narodov se maščujejo vedno nad narodi samimi. Če sem prej omenil Ruse, vemo vsi, da je bil stoletja mužik tlačan, brezpraven suženj. Stoletja je čakal čas, da bi se zdramili oni, ki so imeli dolžnost, stoletja je visela nad njimi tehnica plačila, dokler se ni povesila skodelica: milijoni potomcev tavajo v prognanstu brez doma, mužik pa orje lastno grudo in biva pod svojo streho.

Naše slovensko Kosovo.

Toda ostanima doma. Ošabnost despotov (samodržev) med Srbi, samopašnost, medsebojno izpodrivanje, upori kraljem in carjem, needinost so bili zadnji vzroki, da je poto Kosovo polje potoke junaške krvi in je kosovska devojka in slepi goslar oplakoval suženjstvo svojega naroda. Kriva osmanska sablja je ponižala ves narod, zavrila tako lepo se razvijočo kulturo in naložila svoj igo svobodnim junakom. In prišlo je celo tako daleč, da je, ko so dne 25. septembra 1396 pri Nikopolju tehtali narodi usodo Turkov, moral despot Lazarevič poseči v bitko ob strani

Turkov in je bitko tudi odločil: Francozi so se bili kot lev in skoro vsi popadali na bojišču, odločajoča sta stala Célijan Herman in hrvaški ban Nikola Gorjanski s svojimi. Zgodovinarji sodijo, da bi bil tedaj Bajazit pognan iz Evrope, ko ne bi bil ta despot Lazarevič, uklenjen v turški jarem, moral dvigniti meč zoper brate in krst častni. Tedaj se je zableščal polmesec nad Balkanom. 400 let je kovala usoda Srbe, dokler jih ni skovala v jeklo in iz njega zvala verigo junakov, ki kljub strašnemu robstvu niso propadli, marveč se dvignili kot ena misel, spoznavši, kaj je sužnost, kaj svoboda in stope že danes pred svetom kot narod, ki ve, kaj je domovina, kaj narod in kaj so žrtve za to svetinjo!

In če imamo mi Slovenci, najmanjša veja Jugoslovjanov, kje svoje Kosovo, ga imamo v koroškem plebiscitu. To je naš črni dan, to je skeleči madež na nas vseh in vsakega dolžitev Koroščev ali samo Nemcev, da nas je deležena nesreča, bi bila krivčna. Krivda ne tiči samo v dnevu plebiscita, krivda gre na ves narod — desetletja nazaj.

Zato pa mora biti obletnica koroškega plebiscita za nas vse dan izpraševanja vesti, pa vsak svoje, ne vesti — drugih.

Res je, da je nemški narod, kateremu smo bili podaniki, vedno skrbel za to, da nas je upravo vedno kosal na drobce. Temu se morda res nismo mogli upreti, dasi so bistrovitni može često zahtevali enotno ost slovenskega ozemlja. Toda naša krivda je bila, da smo se dali po teh mejah tudi trgati po srcih. Zarila se je med nas neka lakomnost, prav prava bajtarska skopost, da je Kranjec videl samo sebe, Štajerc samo sebe, bili smo pravi predkosovski despotje in Karavanke so bile za nas svetovne planke, za katerimi smo le še s kakšo lepo besedo videli nekaj sveta in na njem slučajno naše brate. Ker so se pa čutili čezdalje bolj osamljene, njihov gospodar-Nemec pa je postajal čezdalje bolj ohol, je čisto naravno, da so jih grožnje in obeti, službe in zaničevanje tirali v obup, kateri edini nam more pojasniti nenaravno izginjanje Slovencev. Uradne številke naj govor: Leta 1880 je uradno štetje ugotovilo na Koroškem 102.000 Slovencev. Od tega leta se je povsod narodna zavest okreplila in sodili bi, da jih je bilo v eni človeški dobi več. Toda leta 1910 jih je štetje izkazalo še 66.000, leta 1923 pa samo 37.000. Kje tiči ta strašni pogin, odkod te zlagane številke? Severa je strahotna germanizacija storila svoje. Toda nikakor ne smemo iskati krivde samo pri Nemcih. Zapomnimo si: Siroke plasti, vsaj dobršen del od njih, ni bil, ni in ne bo nikdar tako samostojen, da bi v tako važnih zadevah odločal brez opore in vodstva. Zgodovina kaže, da je ta velik val naroda v srcu plah, nedalekodiven in da bo iskal vedno močnih v bistromih mož, da bi se oklenil. Ta plast je bila in je povsod otrok: ljubezni hoče in za ljubezen

vrača vero in zaupanje, opore in moči potrebuje, ob njej pa postaja silen in sam močan. Te široke ljubezni naš koroški Slovenec ni bil — ne rečem nikakor nič deležen — toda ni je bil deležen v zadostni meri. In tako se je zgodilo, da je ob plebiscitu klub temu, da so odprli demarkacijsko črto, da so volili ljudje, ki so neupravičeni preplavili slovenske kraje, da je bilo vse razen Francozov zoper nas — vendorle odločilo bitko 25% onih plahih, zbeganih, neorientiranih. Prav isto se je zgodilo z njimi, kot z Lazarevičem pri Nikopolju: On ni šel z Bajazitem, da pogublja Srbe, ali pa Slovence in Hrvate, ampak zato, da je otel, kar je oteti mogel: sebi in svojim življenjem!

Dostavljam pa: Srbi Kosovega niso pozabili ne v desetih, ne v sto in tudi ne v štiristo letih, dokler ni govorilo Kumanovo.

Kaj pa mi? Komaj je pet let od plebiscita, pa se nas je že polačala pozabljenost. Par prireditiv in mislili smo, da smo storili svojo dolžnost. Letos šele se je razgibalo vse doli do Vardarja in upam, da si bomo Slovenci včinili za vedno to naše Kosovo v srce in dušo. Danes že že žuje spomenic iz vseh krajev, iz vseh občin v Jugoslaviji na mizo zunanjega ministrstva, da vlada nikdar ne pozabi naših bratov in je budna ob vsakem hipu, da otme, kar je našega.

Naša pravica do slovenskega Korotana.

Po tem razmišljaju o strašno trdi, a često pravični usodi narodov, bi se kratko dotaknil vendorle vprašanja: Ali imamo mi pravico do slovenskega Korotana? Sodim, da mi na to mora danes odgovoriti že vsak učenček z zgodovinskimi dejstvi. Po preseljevanju narodov je zasedel te skoro prazne in popolnoma zapuščene kraje Sloven gori do Semeringa in tja do Toblaškega polja. Imel je svojo državo, naj je Samova, naj je Pribinova in Kocelova, naj so to vojvodi Ink, Pribislav, Stojmir, vseeno, dejstvo je, da je v X. stoletju Sloven bil lastnik zemlje od Semeringa do Adrije, in resnica je, da je še v XII. stoletju bilo vse Koroško slovensko, kar svedočijo vse listine iz tedanje dobe. Pa kakor je bila stiska prehuda za Slovence zaredi gospodrujočih Nemcev, je tekla klub temu v Celovcu zibelka naše pismene prosvete. Iz Celovca je prva poskusila polet slovenska »Bčela«, tam je izšel »Glasnik«, prvo glasilo slovenske novelistike, tamkaj je pognalo »Cvetje« in je izšel prvi slovenski roman, Jurčičev »Deseti brat.« V Celovcu je Slomšek ustanovil Mohorjevo družbo, ki je naučila slovenski narod brati in mu darovala na milijone knjig. In to nam ni samo dokaz, da je bila Koroška slovenska, v njej je bilo še pred kratkim desetletji žarišče našega prosvetnega dela. In če drugi narodi tudi na zvajčni način hočejo često dokazati pravico do kake zemlje, česa, da je bila v davni naša, imamo mi za Koroško take doke, da jih pred svetovno sodbo nobena sila ne more.

Arnot je opazoval zamišljenega prijatelja in ugibal to in ono, čisto pravega pa le ni zadel.

Kajti silno se je zavzel, ko ga je Trzan nekoga dne — štirinajst dni sta že bila v koči — iznenadil z vprašanjem:

»Kje je Amerika?«

Ves nem je gledal prijatelja nekaj časa, nato pa pokazal proti severozapadu.

»Tamil! Mnogo tisoč milj odtod, onstran velikega morja. — Zakaj vprašaš?«

»V Ameriko pojdem.«

Arnot se je še hujše čudil. Neverjetne misli so mu vstajale.

»To je nemogoče, prijatelj!« mu je odgovoril in ga pozorno gledal.

Trzan je vstal, stopil k polici ter se vrnil z zemljedelstvom.

Razgrnil ga je po mizi in dejal:

»Nikdar nisem prav razumel tehle slik. Razloži mi je, prosim!«

Arnot se je lotil težavnega posla in uvedel tovarša v osnovne pojme zemljepisja. Pojasnil mu je med drugim tudi, da pomeni modra barva vode in morja, druge barve pa da pomenijo celino. Razložil mu je, kje leži Afrika, kje Evropa, kje Amerika itd., dolgo je govoril, Trzan pa ga je tiho poslušal.

Končno je prekinil predavanje z vprašanjem:

»Kje pa leži moja koča?«

Arnot mu je pokazal točko na zapadnem afriškem obrežju, nedaleč od mesta Freetown.

»Sedaj pa mi pokaži Ameriko!«

Arnot mu je pokazal New York.

Trzan se je nasmejal, položil dlan na Atlantiško morje med Atriko in Ameriko ter dejal:

»Poglej! Saj ni daleč! Komaj pedenjlj!«

Topot se je Arnot smerjal neukemu orjaku.

Kako bi mu neki razložil, temu velikemu otroku, kako daleč je Severna Amerika od Afrike?

Vzel je svinčnik ter naredil drobno pičico na obrežju zapadne Afrike.

»Tale točka,« je razlagla, »je najina koča. Pa je še stokrat prevelika.«

Trzan se je globoko zamislil.

»Ali živijo beli ljudje v Afriki?« je nazadnje vprašal.

»Da.«

»Pokaži mi, kje stanujejo najblžji!«

Arnot je pokazal točko severno od kraja, kjer je zaznamoval kočo.

»Tako blizu?« se je čudil Trzan.

»Da! Pa to ni blizu!«

»Ali imajo tisti beli ljudje tudi ladje, ki vozijo čez veliko morje?«

»Seveda jih imajo!«

»Jutri pojdeva k njim!« je napovedal Trzan kratko in odločno.

Spet se je Arnot smerjal in odmajal.

»Predaleč je, prijatelj! Umrla bi od lakote in utrujenosti, preden bi prišla do njih!«

»Ali misliš za vse življenje ostati v džungli?«

»Ne.«

»Torej odrineva jutri. Ne ugaja mi več tukaj. Rajši poginem ko da bi ostal v tej kočil.«

»Hm —!« je dejal Arnot. »Tako je tudi moje mnenje. Tudi meni ne ugaja tale pusti kraj in rajši umrem na potu in pri delu za rešitev, ko pa da bi tule mirno živel brez posla —.«

»Torej velja! Jutri odideva!«

»Počakaj, prijatelj! Pot do naselbin belih ljudi je dolga, več tednov bi potovala. Za tako dolgo pot pa je

Džungla I. del se dobri v ponatisu v prodajalni Cirilove tiskarne. Cena 18 D, s poštino 19.50 D.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

In vendar se je vrnil —.

Vleklo ga je k njej nazaj, srce mu je hitreje udarjalo, ko je zopet in zopet ponavljai besede: »Tam ga bova čakala, vsikdar nama bo dobrodošel —.«

Nove, nepoznane reči je doživil v svoji duši, ki zanje ni znal besed. V nobeni svojih knjig še nibral o takih rečeh.

Vstal je, voščil Arnotu lahko noč — toliko se je že naučil francosčine —, legel in se obrnil k steni.

Tudi Arnot je legel spat, pa še dolgo mu je šlo po glavi, kaj neki se godi z mladim človekom. —

Arnot je bil še zelo slab, tudi rane se mu še niso zacetile. Počitka je bil predvsem potreben, šele potem je smel misliti na rešitev iz samotne džungle.

Zato sta zaenkrat še ostala v koči in počivala.

Arnot je večinoma ležal, Trzan je hodil na lov in donašal sveže divjadičine, vmes pa se je pridno učil francosčine. Tako naglo je napredoval, da sta se v dobroih desetih dneh že precej gladko pogovarjala in da je bilo le redkokedaj treba vzeti na pomoč svinčnik in papir.

Trzan je malo govoril, zamišljen je hodil po svojih poslih, z lava ga dolgo ni bilo domov. Ine ni jemal v misli, kar sta brala njeno pismo.

obrisati. Mi imamo starodavno pravico do Koroške in nihče drugi.

Morda pa je bila uprav ta zavest o pravici do Koroške tista, ki nas je navdala z nekim idealnim čuvstvovanjem v nadi, da nam bodo narodi, ki nas vse doslej niti poznali niso, kar vsuli v narocje Koroško kot Miklavžev dar. Taki sentimentalnosti borba narodov ne pozna. Treba je zavirnih rokavov in bistrega duha, da svoje obdrži in da ugrabljeno zopet pridobiš. In tako stojimo mi danes pred dejstvom in vprašamo, kaj sedaj?

Koroški Slovenci pod Avstrijo po plebiscitu.

Pred vsem je treba ugotoviti, kako se Slovencem na Koroškem pod Avstrijo po tem črnem dnevu — plebiscitu — godi.

Po dobljenem plebiscitu je bila prva skrb avstrijske vlade, da je pozabila na vse obete in obljube ter je najprej pregnala vso inteligenco in s tem oropala ljudstvo še tisto malo voditeljev, kar jih je imelo. Tako drugi napad je bil na šole. Leta 1861, ko je bilo šolstvo še neprimerno manj razvito kot je danes, je bilo na Koroškem 28 čisto slovenskih šol, 56 pa dvojezičnih. Po senžermenski mirovni pogodbi čl. 69 je prevzela Avstria dolžnost, da preskrbi vsem drugim narodnostim v svoji državi tako šolstvo, ki omogočuje vsakemu razvoj in udejstvovanje svojega maternega jezika na polju prosvete. Vemo pa, da na Koroškem ni niti ene slovenske šole, nekaj jih je dvojezičnih, pa kakšnih? Učitelji sami ne znajo slovenski, poučujejo samo v prvem šolskem letu in še tedaj le deloma. Tako da z mirno vestjo lahko trdim: Tudi v čisto slovenskih krajih ni niti ene slovenske in ne ene poštene utrakvistične šole.

Nasprotno pa Jugoslavija izpolnjuje mirovne sklepe z največjo natančnostjo. Samo v Sloveniji imamo 37 nemških šol! Po vsej Jugoslaviji pa 271 in pa 64 otroških vrtcev. Vseh učnih moči za nemške šole plačuje Jugoslavija 785. Tu mora poseči vmes Liga narodov in izpregovoriti nad tako kršitvijo mirovnih pogodb uničujočo sodbo. — Jaz za svojo osebo izjavljam, da nisem nikak politik, še manj diplomat in niram nobene pravice naši vladai kaj predlagati. Če pa bi bilo moje srce en mesec vla, bi za ta mesec zaprl vse nemške šole v Jugoslaviji in sem radoveden, ali bi se odprle slovenske v Korotanu ali ne? (Navedeno ploskanje.)

Razen šolstva so se lotili tudi gospodarskih organizacij in skušajo z vsemi močmi izpodkopati ugled 37 slovenskim posojilnicam, da bi jih uničili. Če povem, da potvarjujo slovenska imena, da ne sme noben župnik pisati matic slovensko, da nima slovenščina prav nobene pravice ne v vrudu ne v javnosti, sem omenil samo najkrutnejše krivice. In glejte, kljub temu pa vemo, da prehajajo občine v čisto slovenske roke in jih je danes že 17. Koroški Slovenci so takor skala, sicer odtrgani od telesa glavnega gore, toda stoji neomajno.

Kaj pa je sedaj naša dolžnost?

Imamo dvojno: Mi moramo koroškim Slovencem nujno moralno in materialno pomoč.

Prvo:

Mi moramo živo občutiti vse krivice naših bratov, vse njihovo trpljenje. Koroški Slovenci morajo vedeti, da je vsako njih trpljenje naše trpljenje, da je vsaka njihova skrb tudi naša skrb. Oni se morajo zavedati, da mi resnično trajno nanje mislimo, z njimi sočustvujemo. Toda za to je treba vzgojiti! Nikar se ne varajmo, da je vsak človek

treba pripraviti, vsaj meni, ki nisem vajen divjine. Tudi ne vem, ali sem že dovolj trden. Cela dva tedna že požejavam, poskusiti moram prej svoje moči.

Sla bova. Tvoja misel, da bi potovala peš, je dobra. Čudno da že sam nisem misil na to.

Pa počakajva še par dni! In porabiva čas za priprave! Si zadovoljen?

»Dobro!« je dejal Trzan.

Počakala sta še štiri dni. Arnot je hodil na izprekode, da bi se mu noge razmigale, je pravil, in Trzan ga je spremjal. Vmes pa sta izbirala reči, ki sta jih misili vzet seboj in povezovala prtljago.

Končno je prišel dan odhoda.

Dobro sta se pripravila. Arnot je vzel seboj puško, ki jo je pustil kapitan križarke v koči, in streljiva, kolikor ga je mogel nesti. Tudi odejo je vzel, živila v konzervah in kuhih posodo.

Trzan se je smejal Arnotovi težki culi. Vzel je le dok, tulj s pušicami in svojo vrv z letečo zanko. Spal bo v drevju, je dejal, in če bo lačen, bo šel v džunglo in si dobil svežega mesa. Čemu bi naj torej vlačil seboj odejo, sonce, vilice, nož in druge take nepotrebnosti —?

»Ne tako, dřagi moj!« ga je prigovarjal Arnot. »V svet prideva in med ljudi! Odložiti boš moral svoje džungelske navade in naučiti se boš moral olikanega življenja, če hočeš živeti med olikanci! Sirovga mesa v svetu ljudje ne jedo!«

Pomagalo je.

Trzan je vzel seboj nož in vilice, svojega preiziranja do tega orodja pa prav nič ni skrival.

Zgodaj zjutraj sta odšla.

Slovo od koče je bilo kratko. Arnota niso vezali prijetni spomini na njega. Trzan pa ni imel časa mislit

sam od sebe že naroden. Človek je že tak, da ga mora vzgojiti in prav posebno še za resnično narodno čustvovanje. Zato je dolžnost vseh vzgojiteljev, da se morajo zavestati, da je v naši narodni državi še prav posebna dolžnost za nacionalno vzgojo za vse: Vzgajaj oče in mati, vzgajaj šola, društva, vse organizacije. Naj ne bo ta vzgoja samo par praznih besedi: Govori o trpljenju bratov pod tujimi državami, govori o težkih krivicah, govori o zgodovini in navdušju za domovino, za dejanja pomoči onim, ki so odtrgani od nas. Nam očitajo Nemci, da nismo zgodovine. A tako? Štiristo let je ječal Srb pod turškim jarmom in je v največji bedi vzdržal. Stoletja je bil Hrvat in Slovenc živ zid zoper divjo turško Azijo, dočim je Nemec v gorki sobi razvijal svojo zgodovino. Vprašam, čigava zgodovina je več vredna: onega, ki je bil noč in dan na fronti ali onega, ki je za to fronto lagodno užival?

Ne morem si kaj, da uprav tu še enkrat ugotovim: Po vseh organizacijah se pozabila povedati in povdarjati, da je organizacija samo majhen kamenček od stavbe narodove, da se vse podrobno, načelno, gospodarsko in prostovno delo vrši z vidika splošnosti in v splošni blagor. Kot nekdaj smo danes še nekaki kramarji, ki pestujemo svojo majhno culico in vsaka družbica, ki brenka na kak instrument ali vprizori eno igrico, misli, da je baš ona os, ne samo Slovenije, ampak celega globusa, ki se vrti krog nje. Ne razdrobljenosti, splošnega blagra se zavedajmo! Če pa dosežemo to zavest splošnosti in vzbudimo ljubezen do vseh naših bratov preko meje, potem je sama ob sebi nujna posledica ta, da bomo izpolnjevali tudi drugo svojo dolžnost in nudili neodrešenim bratom pomoč.

Gmotna pomoč.

Cenjeni, Vi ne veste, kako boli človeka, ko bere pršnje teh siromakov, ki ne prosijo telesnega kruha, iščejo samo duševne hrane po knjigi in čitvu, morda za dom ali oder in jim obrambna društva ne morejo odrezati poštenega kruha, marveč jim morajo dajati drobtinice in skorjice. Res nas je samo en milijon, a ves ta milijon žrtvuje na osebo letno za te brate dobrega pol dinarja. To je sramota, ki se mora zbrisati. Dokler ne bo dal dinarski dan za brate tam preko milijona, dotlej smo cinglajoči zvončki in prazni bobni, ne pa zavedni narodnjaki. Nisem kak solzivi miroljub in domorodec, ki bi bil tako preprost, da bi vzdihal zaradi strankarskega boja v notranjosti naše domovine! Boj je bil in bo, to je izčiščevanje in zorenje. To-

najaz v življenje, mudilo se mu je v svet, njegove misli so bile v Ameriki. Knjige in druge zanju nepotrebne reči sta pustila v koči, morebiti še kdaj komu koristijo, je dejal Arnot. Vrata pa sta zaklenila.

Potovala sta proti severu, vedno bližu obrežja.

Stradati jima ni bilo treba. Trzan je skrbel za sveže meso. Arnot ga je kuhal in učil Trzana, kako je treba jesti z nožem in vilicami. Trzan je potreplejivo ubogal, zgodilo se je pa tudi, da je nevoljen vrgel jedilno orodje po tleh, pograbil meso z rokami in ga trgal s svojimi krepkimi zobmi kakor pred nedavним časom v džungli.

Tedaj pa ga je Arnot prijateljski pokregal.

»Trzan, prijatelj, ne smeš se več obnašati kakor žival! Olikano, gosposki se moraš obnašati! Moj Bog, kake težave imam s teboj!«

Trzan se je režal in prikel spet nerodno za nož in vilice, v srcu pa jih je sovražil.

Mesec dni sta potovala, nobenega človeka nista srečala, ne črncev ne belih, niti sledu nista videla o njih. Po dnevi sta hodila v kratkih odmorih, po noči pa taborila v varnih zavetjih, včasi tudi na drevju. Strah ju ni bilo, Arnot se je mirno zaupal Trzanovim ostrom čutom, ki niti v spanju niso počivali.

Brihtni Trzan je naglo napredoval v francoščini in ne prestano popraševal Arnota o življenju med svetom. Arnot pa mu je prikazoval in se veselil vedenjega in dozvetnega učenca.

Pa tudi Trzan je prikazoval. O svojem življenju v džungli, o svojih bojih z Bolgarijem, Kršakom in Saboro, o svojih pohodih nad črncev, posebno živahno pa o svojem srečanju z belimi ljudmi. Ni razumel njihovega čudnega vedenja, Arnot mu je moral pojasniti navade belih, omikanih ljudi.

da, kadar gre za skupno slovensko stvar, za obrambno delo in prilike, tedaj skupno na delo in vsaka zamrza in zavisti obmolkni, dela pa naj plemenita tekma, kdo več položi domovini na oltar.

In če je bil kdaj zgodovinski trenutek, ko se mora to delo vsestransko poziviti, je danes! V Lokarnu sklepajo garancijski zakon, ki bo zavaroval meje na zapadu in zemo zanimanje Francozov za naše meje morda zmanjša. Ne bo jih več motila nemška skupnost in Anschluss. Zato morda stojimo baš pred zgodovinskim dogodkom, da se Nemci zljejo v eno državo in če danes ne, pa prav gotovo v bodočnosti. Ali naj koroški Slovenci še en plebiscit — glasovanje za priklopitev — iz obupa izvedejo Nemcem v prilog? Ali je nam, ali je Jugoslaviji in bržkone vsej Evropi vseeno, če stoji na Karavankah pikelhauba, ali če čuva Gospodovske polje naše državne vojske šajkača?

Odgovora za to nam ni treba drugega, kakor da gremo vsi na vztrajno, osvoboditveno delo z umom, s srcem z odprt roko in to tako dolgo, dokler pred svetovnim forumom ne bomo mogli izjaviti:

Korotan je naš!

Razglasli Prosvetne zveze.

VABILO NA OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE V MARIBORU.

V zmislu čl. 16 zvezin pravil sklicujemo v Maribor v dvorano Zadružne gospodarske banke za v pondeljek, dne 23. novembra 1925, XV. redni občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru ob 10. uri dopoldne z naslednjim dnevnim redom:

1. Ugotovitev sklepnosti po čl. 18 zvezin pravil.
2. Odobrenje zapisnika 14. občnega zebra.
3. poročilo odbornikov. 4. Poročilo zastopnikov avtonomnih zvezin odsekov.
5. Poročilo preglednikov.
6. Volitve:
 - a) predsednika,
 - b) 8 odbornikov,
 - c) 3 preglednikov,
 - d) 5 članov v razsodišču.

Nekoč je Trzan pripovedoval Arnotu o zaboju, ki so ga mornarji prinesli na suho in zakopali in kako ga je on nato spet izkopal, zanesel v džunglo in skril.

Arnot je pozorno poslušal.

Zgodbo o zakladu je zvedel že na križarki od uporin mornarjev ponesrečene jadrnice in tudi mladi Clayton mu je o zadevi prikazoval tisto noč preden je odšel na črnce.

»Zaklad —! je vzkliknil. »Prav nič ne dvomim, da si odnesel zaklad, ki ga je stari profesor Porter izkopal na kapverdijskih otokih. Škoda da nisi prej tega povedal! Pa seve — saj nisi vedel in še danes ne ved, kaj si odnesel v džunglo!«

In spet je moral odgovarjati radovednemu Trzangu in mu razlagati, kaj je zaklad in kak pomen ima zlate v svetu.

Od zlate je prišel na denar.

Pojm denarja je bil za Trzana čisto nov in dolgo trajalo, da je umel pomen denarja v človeški družbi in njegovo vsemogočnost.

H koncu razprave o denarju se je Trzan globoč zamislil, nazadnje pa dejal:

»Jutri pojdeva nazaj v džunglo po zlato profesorja Porterja.«

Arnot se je glasno zasmehal.

»Prijatelj, ti si nedosežen človek! Mesec dni že potujeva, na cilju bova kmalu, — pa naj se vrneva od koder sva prišla? Mesec dni bi potovala do koče, mesec dni in še več spet sem nazaj. Vsega skupaj tri meseca! V par letih bova končno res prišla v Ameriko!«

»Denarja nimam!« je dejal Trzan suho. »In zlato je denar, tako si mi pravil. Torej pojdeva ponj!«

(Dalje prihaja)

Važno vprašanje

pri sedanjem nezanesljivem vremenu je zaščita telesa od tekdjivih posledic nazabe. Že pri najmanjih bolečinah v udih, glavi ali križu, pri znakih nahoda se ne sme lahko.

7. Sklepanje o predlogih odbornikov in članjenih društev.
8. Določitev letne članarine včlanjenih društev za l. 1926.

9. Slučajnosti.

Ko dajemo to na znanje, vabimo in prosimo s tem vse včlanjenja društva, da se udeleže občnega zборa gotovo vsaj po enem delegatu, ki mora imeti po določbi člena 16 včlanenih pravil pismeno pooblastilo. Čas in velika važnost občnega zборa zahtevata, da ne bo niti enega društva, ki ne bi bilo zastopano na občnem zboru, ki znači naš vsakodelni ljudsko-prosvetni parlament.

Včlanjena društva morajo morebitne predloge poslati pismeno vsaj osem dni prej Prosvetni zvezi, da bo mogoče sklepati o njih na občnem zboru.

Odbor Prosvetne zvezze v Mariboru.

Prosvetno-tečajni tečaj priredi Prosvetna zveza v Mariboru v dneh 20., 21. in 22. novembra t. l. Včlanjena društva bodo prejela tozadnje še posebno okrožnico z načinčnim sporedom, a društva opozarjamо tudi na tem mestu na veliko važnost tečaja. Tečaj se prične v petek, dne 20. novembra, ob dveh popoldne v dvorani Zadružne gospodarske banke v Mariboru in konča v nedeljo, dne 22. novembra ob 12. uri opoldne. Čas za tečaj je namenoma izbran tako, da bodo mogli delegati, ki pridejo na občnem zbor Prosvetne zvezze, biti tudi na tečaju in da prihranimo tako društvo stroške za posebno potovanje na tečaj.

Slomšek-Krekovo akademijo v proslavo 125letnice Slomškovega in 60letnice Krekovega rojstva priredi Prosvetna zveza v Mariboru v narodnem gledališču dne 22. novembra t. l. ob treh popoldne z zelo izbranim sporedom. Društvenim članom, ki bodo tiste dni na tečaju in na občnem zboru Prosvetne zvezze, bo nudena prilika, da se akademije udeleže.

Za polovično vožnjo ob priliki tečaja in občnega zboru Prosvetne zvezze v Mariboru je zaprošeno, in če bo prošnja ugodno rešena, bodo društva o tem obveščena še pravčasno.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V torek se je otvorilo redno zasedanje skupščine, potem so se pa seje odgodile do sklicanja pismenim potom. Na vprašanje opozicije je vlada pojasnila, da se delo v skupščini začne s prestolno besedo in da je še treba nekaj dni počakati radi kraljeve lahke obolelosti.

Pašič—Radič

Ko se je Pašič vrnil in se razgovoril z Radičem, so takoj prenehali glasovi o Radičevem vstopu v vlado. Radič je bil po razgovoru zelo redkobesen.

Pašič pa je v svojem poslanskem klubu govoril o »sporazumu«. Najprej je naglasil, da so se radikalni značili z radičevci na temelju vidovdanske ustave in da je borba prenehala, ker so se je radičevci odrekli. Obširno je tudi razlagal, kako se je trudil, da bi ostali tudi samostojni demokrati v vladni zvezi. Tega pa niso hoteli na eni strani radičevci, na drugi pa Pribičeviči.

Tako je sedaj še Pašič razložil, da je »sporazum« navadna radičevska kapitulacija.

KONFERENCA V LOCARNU.

Zaključni protokol v Locarnu in vsi govorji, ki so bili na konferenci sklenjeni, so bili v torek objavljeni. Pravil ugovor pa bo 1. decembra, po sprejetju parlamenta, podpisani v Londonu. V uvodu sklenjenega protokola je govor, da bodo ugovori sigurno dovedli do pomirljivosti v medsebojnjo odnosajočih med posameznimi državami. Ameriški predsednik Coolidge je izjavil, da pomeni konferanca v Locarnu najvažnejši dogodek, kar ga je Evropa doživel po sprejetju Dawesovega načrta. Coolidge smatra, da je renski pakt nov korak k svetovnemu miru in da pomeni za vse narode znatno olajšanje, ker bo zmanjšal stroške za oboroževanje. Coolidge upa, da bo renski pakt bistveno vplival na drugo razorožitveno konferenco in pripomogel, da bo ta pozitivnejša od prve. Razorožitvena konferanca se nameščava v kratkem sklicati.

Nekateri angleški listi javljajo, da v diplomatskih krogih z gotovostjo računajo, da bo mandat nad bivšima nemškima kolonijama Togom in Kamerunom izročen zopet Nemčiji. Levičarski politični krogi so proti temu, da bi se Nemčija zopet udejstvovala v kolonialni politiki, ker bi bilo mogoče, da bi se pri tem zapletla v afriške plemenske boje. Nemški vladni krogi se seveda zelo zavzemajo za to, da Nemčija dobi zopet Togo in Kamerun.

NASLEDSTVENA KONFERENCA.

V svrhu ureditve avstro-ogrskih predvojnih dolgov, se sestane 3. novembra t. l. v Pragi konferenca nasledstvenih držav. Dunajska vlada je že predložila konkretno predloge, s katerimi naj bi se rešilo to vprašanje. Avstrija je v gotovih točkah pripravljena prevezeti avstro-ogrsko dolgo. Glavne ovire tvorijo dol-

ničeno čakati, temveč treba poskušati takoj oao bolečine občajajoče domače sredstvo, katero so radi in raznovrstno uporabljali že naši roditelji in dedje, posebno pri revmatičnih bolečinah. To že celih 27 priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum je Fellerjev blagodišči »Elsafluid«. Drženje in umivanje z Elsafluidom lajsa bolečine, krepi in osvežuje mišice in živce, stori neobčutljivim proti mrzlem

govu, za katere so bile zastavljene državne železnice na Čehoslovaškem. Tudi vprašanje izplačila rent je eno najvažnejših.

Prireditve.

Razpis nagrad. Dijaško podporno društvo v Ljubljani razpisuje za nakupovalce svojih sreč sledenih sedem nagrad: 1. Nagrade v znesku 100 sreč ekfektne loterije za najduhovitejše odgovore na vprašanje: Kaj študira študent, ki ga vidiš na srečki naše loterije? Za najboljši odgovor se dobi 50 sreč, za drugi 30 sreč, za tretji 20 sreč. 2. Nagrade v iznosu 100 sreč za se stavitev najduhovitejšega stavka iz besedila naših dobitkov. Sestavi se lahko stavek kakršnekoli vsebine; vsi samostalni v njem pa morajo biti imena dobitkov, druge besede se zbirajo poljubno. Najboljši stavek dobi 50 sreč, drugi 30, tretji pa 20 sreč. 3. Nagrado v gotovini 1000 kron za tistega, ki ugane, kdo bo dobil glavni dobitek, Fordov avto. Uganiti je treba le poklic. Če bo več pravilnih rešitev, odloči žreb. Čas za tekmo je do 30. novembra 1925. Odgovore bo presojal odbor, sestavljen iz dveh odličnih slovenskih pisateljev in iz zastopnikov loterijskega odbora. Duhovite rešitve, zlasti pa nagrajene, bomo z imeni rešiteljev objavili v »Slovencu«. Nagrade za prva dva odgovora bomo doposlali 6. decembra — za Miklavž! Tretja nagrada pa se izplača po izvršenem žrebanju, ko bo izid znan. Pogoji: Rešuje lahko vsak, kdor je kupil dve srečki Dijaškega podpornega društva. Da bo odbor mogel to kontrolirati, naj vsak reševalce naveže številki svojih dveh sreč. Rešitev je poslati na naslov: Dijaško podporno društvo v Ljubljani, Akad. dom, Miklošičeva 5, kjer se dobe tudi srečke in vsa pojasnila za loterijo. — Odbor Dijaškega podpornega društva.

»Sreča te išče, um ti je dan! Našel jo boš, če nisi zaspan!« — Tako je nekoč zapel pesnik. Tudi Ti lahko najdeš srečo, dragi čitatelj! Um Ti je dan, samo zaspan ne smeš biti, temveč vzeti v roke dopisnico in naročiti srečke efektne loterije društva Katoliški dom v Ljutomeru. Stane samo bore 5 dinarje, pa Ti lahko prinese srečo. Če zadegneš glavni dobitek, dobiš kompletno spalno opravo (dve postelji z nočno omarico, dve omari, umivalnik, mizo s štirimi stoli, vse iz trdega lesa). Drugi dobitek je moško ali žensko kolo, 3. šivalni stroj, 4. pisalna miza. Tudi 300 litrov pristnega Ljutomeržana ne manjka. Da boš pa imel podlago za njega, kupi še eno srečko, pa lahko dobiš prasička! Na zadnji strani srečke, ki jo boš kupil, lahko razbereš še mnogo drugih lepih dobitkov, saj jih je vseh skupaj 250! Samo ne odlašaj, dragi čitatelj, ampak takoj sezi po njih! Piši samo dopisnico, pa Ti društvo Katoliški dom srečko dopošlje. Če se Ti pa zdi bolje, pa Ti društvo javi samo številko srečke, katero si kupil, srečko samo pa Ti hrani društvo. Razprodajalc srečki dobijo 10% popusta!

Najden zaklad Vas ne more tako osrečiti, kot srečke bogate loterije Kat. prosvetnega društva v St. Petru pod Sv. gorami, katera vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 dinarjev. Žrebanje bo dne 8. decembra t. l. pod državnim nadzorstvom. Srečke stane samo 5 dinarjev in lahko z isto zadenete novo, celokupno pohištvo iz črešnjevega lesa, nov šivalni stroj Singer, balo platna, vrečo 20 kg kave, pitanega prašiča, 200 litrov bizielskega vina, trsno škropilnico, bicikl, zabol »Zlatorog«-mila, zofa in stole, ure, obleke, svilene rute, čevlje itd. Čimveč kupite sreček, tembolj ste sigurni, da zadenete. Pišite samo na loterijski odbor Kat. prosvetnega društva v St. Petru pod Sv. gorami in priložite tolkokrat po 5 dinarjev, kolikor srečki si želite. Osebno lahko tudi kupite srečke pri obeh prodajalnah Cirilove tiskarne in v pisarni Prosvetne zvezze v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I.

Sv. Kriz tik Slatine. Tukajšnje bralno društvo vprizori na dan Vseh Svetnikov igro »Večna mladost in večna lepot«. Nedeljo poprej, to je dne 25. t. m., pa vprizori slatinsko pevsko društvo »Sloga« petdejanko »Mlinar in njegova hči«; obe igri karakterizirajo podeželsko življenje in je tako priporočljivo, da si ljudstvo ište ogleda!

Kozje. Prostovoljno gasilno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne vinski trgatev v prostorih g. Podlinščaka v Kozjem. Društvo bo v lastni režiji točilo vino itd. Čisti dobiček je namenjen za kritje dolga novega Gasilnega doma. Sosedna društva vabljena!

Trnovlje pri Celju. Prostovoljno gasilno društvo v Trnovljah pri Celju je priredilo v nedeljo, dne 27. septembra priljubljeno igro »Davek na samce«, katere čisti dobiček je bil namenjen za dolg na letos postavljenem gasilnem domu. Igra je bila klub deževnemu vremenu najbolje obiskana. Igralci so se pridno pripravljali za to igro, seveda samo po večerih. Akoravno vedno utrjeni od dnevnega napornega dela, so trdno držali svojo obljubo »hočemo« in so jo na ta način po par večernih vajah izvrstno izpeljali. Tov. Otrokar Albin je v vlogi Primoža svojega sina Nace tov. Stožir Tineta tako skrbno podučeval, a Nace mu je znaš pa tudi spretno tekmovati. Lipe tov. Stepišnik Ciril, menda nalač ustvarjen za to mešetarsko vlogo, je znaš na tak zvit in komični način mešetariti za sv. sedmi zakrament, da je končno vendarle spravil vse pod streho. Naloga zanj je bila težavna, a zvit mešetar, ki je izvrstno izpeljal. Priznati je tudi hvalevredni in izvrstni nastop na održi gospodčinam: Stepišnik Lizički v vlogi Jere; Šlaher Ačli kot Neža, Čater Zalči kot Reza, Kompolšek Karolina

zaku. Od znotraj in od zunaj mnogo močnejši in izdatnejši kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 velike specijalne steklenice za 63.— din.; 12 dvojnatih ali 4 velike specijalne steklenice 99.— din.; 36 dvojnatih ali 12 velikih specijalnih steklenic za 250.— din., že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donjoj, Elsatrag 341, Hrvatsko.

v vlogi Lize, Veber Josipi kot natakarici, kakor tudi tovriščem: Velenšek Anton v vlogi Gašperja, Žvišaj Franc kot Blaž, Pilih Karol kot krčmar, Kompolšek Josip kot polkovnik, Pilih Franc in Kresnik Ferdinand kot častnika in Skrbej Josip kot izvrsten šepetar. Igra je uspela tako gladko, da je bilo misliti, da so igralci po poklicu. Med celo igro, posebno pa pri tretjem dejanju je bilo toliko smeha, da so se gledalci kar za trebuh držali. Zadnja leta postaja naša vas vedno nekako bolj živahnna. Želeti bi samo bilo še, da se se tesneje združimo in nikoli ne opešamo.

Tedenske novice.

Mariborske novice. Preteklo soboto je preminul v mariborski bolnici ravnatelj ženskega učiteljica g. Fran Voglar. Že dalje časa jebolehal in iskal zdravja po raznih zdraviliščih in sanatorijih. V petek ga je v šoli zadebla kap, kateri je naslednji dan podlegel. V Mariboru je bil zlasti v političnih krogih zelo znana osebnost. V pondeljek se je vršil pogreb, katerega se je udeležila velika množica pokojnikov prijateljev, šole itd. — Carinski škandal, katerega smo zadnjič opisali, še ni končan. Aretirani cariniki, carinski posredniki in trgovci se nahajajo v zaporu okrožnega sodišča, ter jih ima že preiskovalni sodnik v delu. Zaprti cariniki morajo imeti v Beogradu dobre prijatelje, kajti zadnje čase so razne tajne sile na delu, da se celo škandal kar na tiho reši in se aretrirane izpusti. Pri mariborskem sodišču je poskušalo posredovati že več vplivnih oseb, med temi celo radičevski poslanec iz Zagreba dr. Per nar, da se aretrirane izpusti. Slovenske sodnije pa so za tak na posredovanja gluhe in v škandal zapletene osebe pričelo najbržje še tekom decembra pred poroto, kjer bodo prejele za svoje delovanje zasluzeno plačilo. — Poleg carine je na slabem glasu mariborska obmejna policija, ki ima svoje lokale na kolodvoru ter nadzoruje potniški promet preko meje, vidira potniške liste itd. Ta komisariat je svojcas vodil Slovenec dr. Brenčič, ki je uvedel v poslovanje red ter posloval na občno zadovoljnost vseh potnikov. Dr. Brenčič je bil imenovan za intendanta v mariborskem narodnem gledališču, za vodjo pa je prišel neki Korač. Ta in pa njegov uradnik Montani, komaj 23leten mladič, sta si dovolila razne balkanske metode v poslovanju s potniki, tako da so o teh škandalih že obširno pisali: inozemske avstrijske in italijanske listi ter širili to sramoto po celem svetu, tako da je ugled naše države silno trpel. Končno je bil vendar Montani kazensko prestavljen, Korač mu bo pa najbrž v kratkem sledil. Na mejo pa morajo priti ljudje, ki bodo s svojimi manirami in znanjem napravili na inozemske potnike najboljši utis. — Nesreč se je zadnji teden dogodilo v Mariboru precej. Na Meljskem hribu so preteklo nedeljo popivali delavci iz tovarne Franz in Freund. Najbrž so se preveč nasrkal letosne kapljice, kajti po pot domov so se stepili ter so bili trije precej močno ranjeni. — Med Pesnicijo in St. Iljem se je ponesrečil Mariborčan Viktor Nedogg. Vozil se je na motornem kolesu z nekim podoficirjem. Na ovinku je zletelo kolo s ceste in Nedogg ter njegov spremjevalec sta obležala težko ranjena v obcestnem jarku. — V torek je neki kmetski voznik povozil na oglu Tržaške in Pobreške cste 73letnega čevljarja Fr. Zidarja. Starčku so kolesa zlomila rebra in zadobil je tudi težke notranje poškodbe. — Mariborska požarna brambla je zelo zaposlena vsled pogostih požarov v okolici mesta. Kjer je v bližini mesta kak požar, se obrnejo na mariborsko požarno brambo, ki je s svojimi avtomobilimi brizgalnami takoj na licu nesreče. V torek popoldne je gasila požar pri posestniku Reismanu med Sv. Marijeto in Jarenino. Gorelo je gospodarsko poslopje in hiša. Posrečilo se je deloma rešiti hišo, na kateri je zgorela samo streha. — Umetno bi bilo, da bi se okoličani, zlasti občine, ob raznih prilikah spomnili tudi mariborske požarne brambe, ki jim nudi tolkokrat svojo pomoč. — Mariborski vinski trgovci nakupujejo letos izredno mnogo vinskega mošta, večinoma kar od preše. Na stotine vozov vina so že zvoleli kmetje v Maribor. Vino plačujejo po stopnjah sladkorja, vendar je cena razmeroma nizka.

Koliko bogoslovcev šteje mariborsko bogoslovje? V mariborskem bogoslovju je 22 bogoslovcev, 6 jih služi sedaj pri vojakih. Na novo so letos vstopili v I. letnik sledeči gospodje: ki so dovršili gimnazijo z maturo: Franc Hauc, Jožef Klemenc, Eduard Krebek, Maks Ledinek, Rudolf Hanželič, Karol Lesjak in Vodeb. Prvi letnik mariborskega bogoslovja še obiskujeta dva kapucina od sv. Jožefa v Studencih in sicer: Lončar in Koren. Na političnem shodu dne 11. t. m. v dvorani pri Ahelu na Prevaljah zbrani zborovalci izjavijo soglasno: 1. Gospodu dr. Antonu Korošcu in vsem članom jugoslovenskega kluba izrekajo popolno zaupanje in prisijo, da se še naprej potegujejo za koristi slovenskega ljudstva, kakov do sedaj. 2. Odločno protestiramo proti brezmejni davčni obremenitvi delavca, kmeta, obrtnika, sploh davkoplačevalca, nalagamo klubu, da skrbi za odstranitev elementov v davčni in občni upravi, ki hočajo uničiti slovenski narod gospodarsko. 3. Jugoslovenski klub mora ostati zvest svojemu programu, naj ukrene vse potrebno, da bomo zares gospodarji na lastnih tleh, hlapci nočemo biti, zato zahtevamo samoupravo Slovenije. 4. Protestiramo proti

nese. Zato protestiramo energetično proti tej vladini praksi. Novice od Sv. Antona na Pohorju. V sredo, dne 7. t. m., sta bila tukaj obenem poročena brat in sestra Kristijan in Marija Kovač, p. d. Brunčkova. Kristijan se je poročil z Jozefom Miklavcem iz Orlice, Marija pa z Francem Brezocnikom ter se prekelila v Št. Lovrenc na Pohorju. Bila je nad 10 let zvesta cerkvena pevka pri Sv. Antonu. Bog daj tem mladim zakonskim obilo sreče in blagoslova! — Poljski pridelki so večinoma že pospravljeni. Sadja ni tukaj skoraj niti, drugače pa je bilo leto še precej rodotivno. Kake posebne večje vremenske nezgode in uime ni bilo. Tudi zdravstveno stanje je bilo precej ugodno, ker od 20. marca do 28. avgusta ni bilo tukaj mrljica. — Velika izguba pa je zadela antonsko župnijo s smrtno veleposestnika Ignacem Podlesnikom, p. d. Čauk, ki je od kapi zadet umrl dne 3. m. m., ob 10. uri zvečer. Bil je skrben in varčen gospodar, narodno in katoliško zaveden ter precej izobražen mož, 6 let cerkveni ključar in več let občinski odbornik. Ker ni zapustil potomca, je ž njim, žal, ugledna Čauk-Podlesnikova rodbina pri Sv. Antonu izumrla, a pozabljena ne bo! Ne bodo pozabljena dobra dela, ki so jih Čaukovi storili cerkvi in dobrimi, ki so jih reveži prejemali v Čaukovi hiši.

— Neznašna draginja in visoki davki tlačijo tudi nas in to tem bolj, ker les in živila, ki so glavni vir dohodka tukaj žnjega prebivalstva, nimajo prave cene. Bog daj, da bi se skoraj obrnilo na boljše! — Streha na zvoniku župniške cerkve je bila letos na novo pobaranata, krogla in križ sta bila pozlačena. Na praznik sv. Petra in Pavla je domači včič g. župnik po službi božji kroglo in križ blagoslovil, na kar sta bila slovesno potegnjena na zvonik. Delo je izvršil g. Jurij Grčnik, kleparski mojster iz Mute, za plačo 31.000 krov, kar je do malega že poravnano.

Smrtna kosa v Hočah. V soboto, dne 17. t. m. smo položili k zadnjemu počitku vrlega narodnjaka Janeza Dvoršak, posestnika v Rogozi, ki je po kratki bolezni v 80. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu. Bil je kremenit značaj, soustanovitelj hočke posojilnice in zgleden gospodar. Bodil mu lahka zemljica!

Blagoslovitev nove župne cerkve sv. Pankracija v Gorjani Ponikvi pri Žalcu. Nedelja posvečevanja cerkve, dan 18. oktobra, ostane vsem udeležencem blagoslovitev nove župne cerkve v najlepšem spominu. Bil je to dan, ki ga je naredil Gospod, dan, kakoršnih je malo zaznamovati v letošnjem letu. Krasen jesenski dan, gorko oktobersko solnce je privabilo nebroj ljudstva iz Savinjske in Šaleške doline. Vrla domača mladina se je zadnjih 14 dni trudila, da čim bolj povzdigne celo slovesnost. Mladeneč Marijine družbe so napletile nešteto vencev, da je bila cerkev znotraj in zunaj vse v cvetju. Mladenci Orli pa so imeli veselje s silovitim streljanjem in postavljanjem slavolokov ter majev, ki jih je samo večjih bilo 11. Ob spremstvu števine duhovščine je cerkev blagoslovil včič g. monsignor in dekan iz Škal, Ivan Rotner ob 10. uri predpoldne, imel natot krasen cerkveni govor in slovesno sv. mašo, pri kateri je lepo prepeval domači pevski zbor. Cela slovesnost je trajala do dveh popoldne, ob štirih pa je bila v šoli preditev šolarjev. — Nova župniška cerkev ima zanimivo zgodovino. Gornjeponkovski grad Helfenberg je imel svojo grobničo v prijazni dolinici sv. Pankracija, kjer je bila leta 1340 postavljena cerkev, ki je za časa cesarja Jožefa II. postala župna cerkev. Bila je to lepa in svetla stavba, a nekaj premalo prostorna. še mnogo let pred svetovno vojno se je mislilo na razširjenje cerkve in pokojni včič g. župnik Jožef Kunej je sporočil znatno sveto v ta namen, a načrt se je vsled raznih zaprek ponesrečil. Sedanji č. g. župnik Ivan Gorišek je vzel zadevo krepko v roke in ker je bila leta 1923 ugodna hmeljska letina ter so si ljudje precej opomogli, se je storil sklep, ne samo staro cerkev posvetiti, temveč zidati popolnoma novo. Lansko leto meseca majnika se je zadnjikrat obhajal god župniškega patrona sv. Pankracija v star cerkvi, nato so jo podrli, le zvonik je ostal. Letos je že dovršena nova lepa cerkev s krasno streho iz etermita. Vsa stavba, v kolikor je dogotovljena, stane 300.000 dinarjev in je razen malenkosti vse plačano, posebej še novi bronasti zvonovi iz Ljubljane, ki so bili naročeni leta 1920 in so tudi plačani. Poleg včič g. župniku gre hvala požrtvovalnosti domačih župljanov, zlasti dvema, katerih imeni naj se ne imenujeta, marveč naj sta zapisani v knjigi življenja. Razen domačinov so sodelovali tudi okoličani, pred vsem vrli sosedje od Sv. Petra v Savinjski dolini. Zidal je cerkev g. stavbeni mojster gosp. Martin Kumer iz Šoštanja, alterni podstavek iz marmorja je delo g. Čamernika iz Celja. Nova cerkev je ikar, da še živi med nami stari krščanski slovenski duh, je ikar in ponos rajske Savinjske doline, ki je itak bogata na lepih cerkvah.

Dve pomembni svečanosti v Braslovčah. Dekanijski shod Marijinih družb se je vršil pri nas v nedeljo, dne 18. oktobra. Nastopilo je pet kongregacij z zastavami: Št. Andraž, Šmartno ob Paki, Št. Jur ob Taboru, Vransko in Braslovče. Po mestih imate razne gledališke in kino predstave, a takšen nastop organiziranih kmečkih mladenček pod Marijino zastavo prekaša po svoji lepoti in pomembnosti vse drugo. Iz sto in sto grl zadoni iz mladostnih src navdušena Marijina pesem, sto in sto oči je uprtih v škofjskega odposlance na prižnici, ki v navdušenih besedah slavi nebesko mater, sto in sto srce je kakor ena prelepo uglašena Marijina harfa pred božjim oltarjem. In ko smo prislužkovali govorom posameznih zastopnic peterih imenovanih kongregacij, smo se divili ponosnemu nastopu, globoki vsebini in čisti slovenščini govorov. Kmečke mladenke, ki govorijo tako svoj materni jezik, to je naš ponos. Veste kaj? Roodila se mi je takrat čudna zamisel, ko bi bil navzoč takrat celi štab urednikov »Jutra«, »Slov. Naroda« itd., da bi se naučili poleg drugega pravilne slovenščine iz ust kmečkih deklet. — Popoldne istega dne smo se udeležili Koroškega dneva, kojega je priredila tukajšnja Jugoslovanska Matica naknadno v Šmatrnu ob Paki.

Tamošnji šolski upravitelj je uprizoril najprvo s šolariji dnevu primerno gledališko predstavo »Ujedinjenje«. Naši malčki so svojo vlogo bodisi v igri, bodisi v petju in deklamaciji prav dobro rešili. Mnogobrojno občinstvo je bilo prav zadovoljno. Po tej predstavi je bil nekak družinski večer v gostilni »Pri pošti«. Udeležba je bila tako velika, da je moral vsakdo tiho poznavati, da hvala Bogu uživanje in sebičnost današnjih časov še ni zamorilo živega sočuvstva do nerešenih naših bratov. Slavnostni govornik, tri pevska društva: Braslovče, Letuš in domače, so žela ogromni aplavz. Vse je bilo tako domače, pestro in prijetno, da so le prehitro minule tako pomembne ure. Prijetno spremembo so tvorili nastopi umetnika na gosilih ob spremstvu harmonija, solopevc in razne šale. Le nekaj je manjkalo, namreč večjih prostorov, vse je bilo ob tako ogromni udeležbi pretesno. Za trdno pričakujemo, da si bodo naši vrli Pačani omislili kmalu tako potreben društveni dom. Hvala spremnemu in požrtvovalnemu odboru, ki je priredil tako veličastno manifestacijo za koroške brate. Duševni in gmočni uspeh Jugoslovanske Matice je bil prav razveseljiv.

Pogreb vrlega našega moža v Svetini pri Celju. Vrlega Klinarja, p. d. Turina, v Celju in veliki okolici predobro znanega gostilničarja in posestnika na Svetini ni več! Tako so žalostno peli zvonovi, ta glas je šel od ust do ust. Komaj 47 let star je moral leči v hladni grob. Pač malokateri mož je bil tako čislan in splošno spoštovan, kakor rajni Mihail Klinar. Bil je cel mož, poštenjak, bil je res, kar znači tudi njegovo ime, kakor klin trden in zanesljiv za vse dobro. Svetinska cerkev ga je imela 18 let za nad vse delavnega in požrtvovalnega cerkvenega ključarja, 9 let je v Svetini občinski predstojnik v najbolj težavnih, vojni dobi, v kateri je s svojo prevdarnostjo, zlasti pa s svojim dobrim srcem omilil svojim soobčanom marsikatero vojno trdoto. Zato je pa tudi veličastni mrljški sprvd v sredo, dne 14. t. m. pokazal, kako priljubljen je bil rajni Turin: 6 duhovnikov, odlični gospodje iz Celja, Laškega, Sv. Jerneja, Teharj in velika množica domačinov so ga spremili na svetinsko pokopališče. Domači včič g. župnik mu je spregovoril tople besede v slovo, šentupertski pevski zbor mu je zapel ganljivo žalostinko »Vigred.« Vrli mož, počivaj v miru v okrilju svetinske Matere božje, za katere čast si se toliko trudil! Žaluoči vdovi in vsej družini pa naše iskreno sožalje! — Faran.

Padel v potok in se ubil. V Hrastniku se je zgodila minuli petek ta-le nesreča: Rudar Vovk in njegova žena Teresija sta obhajala Terezijo v gostilni Birtič. Vovk se je napil in je padel med gostilno Birtič in Logerjem v potok. Pri globokem padcu je priletel na senco s tako silo, da je radi poškodbe na možganih ob tretji uri zjutraj umrl. Zapušča ženo z nepreskrbljenimi otroci.

Enega že imajo. Pred dvema tednoma smo poročali, kako so napadli 4 roparji v Senovem pri Rajhenburgu rudniškega inženirja Franca Forgesa in rudniškega uradnika Jerneja Peterca ter jima odvzeli 350.000 dinarjev, ki so bili namenjeni za izplačilo delavcev. Eden teh roparjev je sedaj prišel pravici v roke. Policija v Varaždinu je namreč v neki zloglasni hiši prijela Fabjana Grčiča, katerega je bil že pri napadu spoznal g. Peterca. Ker se je Grčič na vse pretege upiral, so ga močno uklenili in prepeljali po železnici preko Pragerskega v zapore okrožnega sodišča v Celju.

Zrtev podivjanega pijanca. Vinska trgatev je čas, ko alkohol kar na veliko pobira svoje žrtev. Po delu v goricah se ljudje prekomerno navžijejo močne kapljice in v pijanosti počenjajo zločine in prestopke, kajih kot trezni nikoli ne bi učinili. Tako je alkohol zahteval nesrečno žrtev preteklo nedeljo v vasi Lesnica, kako uro oddaljeni od Novega mesta na Kranjskem. Na večer so prihajali vaščani iz svojih goric, kjer so trgali, domov. Sredi vasi so se pa zbrali in razlegalo se je glasno petje, katerega pa je prekinil žalosten dogodek. Sin posestnika Janca, znan nasilnež in pretepač, se je primajal pijan med pevce ter pričel kot besen mahati okrog sebe z nožem. Ranil je več ljudi, nato pa zadel dijaka dijaka novomeške gimnazije Riflja, ki se je nahajal pri svoji materi na trgovici, v vrat s tako silo, da je revež v par minutah izkravvel in izdihnil. Tragična smrt pridnega dijaka je razburila celo vas. Morilec se je takoj po zločinu javil oblasti, toda z nobeno kaznijo ne bo mogel svojega dejanja, katerega je storil pijan in podivjan, popraviti.

Somišljenikom šmarskega okraja sporočamo, da posluje tajništvo SLS v Šmarju vsak torek od 9. do 1. ure v novem Katoliškem domu.

Zepni koledar Jugoslovanske kmečke zveze izide najbrž še ta mesec, na kar opozarjam somišljenike, da ne kupujejo prej drugih koledarjev.

Hliša mora imeti štiri vogale; tri podpira taka žena, ki je varčna gospodinja, četrta je pa milo »Gazela«, ker si brez tega ni mogoče misliti blagostanja v družini. Eslatr 341, Hrvatska.

Nevarnost priti prepozno ne preti onemu, ki ima pri sebi zanesljivo uro. — Ure, ki gredo do sekunde natančno, so Suttnerjev ure. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma več kot ura sama. Svetovno znane so »Iko«-ure iz lastne švicarske tovarne ur razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 992. Bogato ilustrirani divot-cenik, ki ga pošilja tirdka H. Suttner na zahtevo zastonj, je vreden pazljivosti in čitanja in vsebuje mnogo praktičnih nasvetov.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi i Vam! Elsa flujd. Da, samo »Elsaflujd!« To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogočrato uporabo od znotraj in od zunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsaflujdom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehlajenju in Vam pripravlja užitek. En sam poiskus je spreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev »Elsaflujd«. Tudi Vi boste sto-

rili isto, ako naročite za poskus 6 dvojnati ali 2 veliki specijalni steklenici za 63 dinarjev, ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnati ali 4 velike specijalne steklenice za 99 din., pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stibici Donji.

Po najnižjih cenah zamorete stalno dobavljati la Postland-cement ter vsakovrstno la opeko iz najbolj slovečnih tovarn Jugoslavije, pod najkulantnejšimi pogoji pri zastopstvu tirdke Artur Aglič, lesni trgovci, Rečica ob Paki. — Istotam se sprejmejo naročila za vsakovrstni premog po najnižjih cenah.

1200

Kako priti do denarja?! Odgovor je prav enostaven: treba štetiti. Stedi pa vsak, kdor dobro in pa kar je glavno, da ceno kupuje. To pa vsak doseže, kdor suknjo, volno za ženske oblike in neveste, hlačevine, barhant, platno, klobuke, perilo itd. kupuje pri tirdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu 16. Z enkratnim nakupom pa se vsak prepriča o res dobrem blagu in nizkih cenah.

Dopisi.

Tinje na Pohorju. V pondeljek, dne 26. t. m. se vrši licitacija v župnišču po rajnem č. g. župniku Jerneju Podpečanu. Razprodalo se bo več glav živine, lep harmonij, mnogo orodja in mnogo drugega.

Šmartno ob Paki. Med mnogimi učitelji, kateri so bili vpokojeni proti svoji volji, je zadela usoda tudi našega prijeljubljenega učitelja g. Josipa Krajnc, ki je sedaj kot vpokojen prenehal izvrševati svojo službo. Imenovan je služboval v naši župniji celih 34 let. Skoro vsi, kar jih je izpod 50 let starosti, so bili njegovi učenci. Podučeval je torej dva roda. Kot učitelj je bil na najboljšem glasu in tud' med učenci zelo priljubljen. Ako se hoče danes kateri postaviti, da kaj zna, s ponosom pove, da je bil učenec g. Josip Krajnc. Istotako je bil priljubljen tudi med ljudstvom sploh. Pozni rodovi se bodo še prav gotovo spominjali na plodonosno delo g. Krajnca. Želimo mu, da bi ga Bog ohranil še dolgo časa čilega in zdravega! Vsi njegovi učenci pa ga bodo obdržali vedno v hvaležnem spominu.

Novaštita pri Gornjemgradu. V nedeljo, dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne bo tukaj se vršila slovesnost odkritja spomenika za v vojni padle in pogrešane farane. Ob enem bode služba božja.

Dol pri Hrastniku je pri občinskih volitvah v nedeljo, dne 18. t. m., zopet pokazal, da stoji pozicija SLS trdno. Izid volitev je sledič: 1. lista: občinska gospodarska stranka (zdrženi nasprotniki) 100 glasov, 7 odbornikov; 2. lista: delavska-obrtna zveza SLS 56 glasov, 4 odbornike; 3. lista: kmečka zveza SLS 82 glasov, 6 odbornikov. — Od občinskih volitev leta 1921 je SLS napredovala v Dolu na 100%. Napredovanje je sledič: leta 1921 SLS 69 glasov, nasprotniki 120; leta 1922 pri nadomestnih volitvah SLS 78 glasov, nasprotniki 77; leta 1925 SLS 138 glasov, nasprotniki 100, akoravno so napeli vse sile (teror pri delavcih itd.), da bi dobili večino. Nosilec 2. naše liste je bil dosedanji župan g. Jakob Draksler.

Sv. Rupert nad Laškim. Tud mi Šentruperčani se še moramo oglašati in pokazati v javnosti, da ne bo mogoče kdo misli, da smo čisto zaspani. Naša župnija, ki se steje med precej obširne, obsegajo štiri podružne cerkve, to je: sv. Peter, Marijina cerkev na Svetini, sv. Križ in cerkev sv. Florijana. Zato se od tukaj sliši precej novic. Pred kratkim je imel tukaj shod poslanec dr. Andrej Gosar, ki nam je natanko orisal politično delovanje sedanje vlade, za kar smo mu vsi prav iz srca hvaležni in želimo, da bi nas še kaj kmalu zopet posetil. Le par samostojnih petelinčkov se je milo kremžilo, ko so morali tako mirno poslušati jedrnati govor našega vrlega vlastnika, seveda jih ni več, kakor prstov na eni roki. Zdaj pa poslužite, dragi čitalatelji »Slovenskega Gospodarja«, kaj so si ti ptički zopet izmisli: Postaviti si hočejo eno malo hišico ali bajtico, kaj bo, bodemo že videli, da se bodo v njej shajali, ker jim itak več noče dati nihče prostora. Postavili bodo to stavbo na vrh Kokotca, odkoder se tako lepo nudi vsakemu krasen razgled. Pač pa jih mi povemo: Oster veter, ki tam gori po zimi brije, jih bo odnesel tudi to lepo vilo. — Jesen imamo tukaj prav lepo in še precej toplo. Dne 15. oktobra smo dobili prvi sneg, ki je ležal po višjih legah dva dni. Žita in krompirja in sploh vseh pridelkov je prav običajno, samo pijače, oziroma sadja in grozđa je malo. Se bomo pač morali sprijaznit še z vodko, pa nič ne storiti, saj ona je najbolj nedolžna in zdrava pijača.

Zibika. Občni zbor izobraževalnega društva v Zibiki se vrši v nedeljo, dn. 25. t. m., v župnišču v prostorih posojilnice.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Malokedaj ali nikoli se nã. Sv. Peter imenoval tolifikat, kakor dandanes. Vsa pozornost je obrnjena nanj in to po vsej pravici. Dne 8. 12. se bode namreč vršilo v Sv. Petru žrebanje velikanske loterije z dragocenimi dobitki v vrednosti

jim pogine letno na stotine in stotine svinj, kakor da bi se pobrigali, da se s pravočasnim cepljenjem preprečijo velikanski gubitki na polju narodnega gospodarstva.

Res se dogodijo slučaji, kjer cepljenje ne pokaže uspehov, katere smo pricakovali. Vzroki za to so najrazličnejše prirode: v naravi svinje, ranije prestala organska bolezen, že okužene svinje za časa cepljenja, različne bolezni po cepljenju, staro slabo cepivo itd. Vendar so pa taki slučaji tako redki, da umni živinorejec na to niti ne pomisli ne bo, a kaj šele, da bi radi teh slučajev izbegnil cepljenju svojih svinj. Tako na primer je bila v preteklem letu napravljena napaka v proizvodnji cepiva, radi česar je nekaj svinj zbolelo in poginilo. Vendar ni bila nesreča tako velika, kakor si jo živinorejci predstavljajo in kakor so jo nekateri časopisi orisali. Sicer je država v tem slučaju stvarno vrednost poginjenih svinj oškodovancem poplačala. — Živinorejci so lahko prepričani, da se kaj tacega v bodočnosti ne bo več dogodilo in naj se oslobodijo tozadevnih pomislekov, kadar se bo treba odločiti: ali naj se svinje cepijo ali ne.

Živinorejci prav dobro vedo, da pomori rdečica, ko se je pojivila v hlevu, navadno vse svinje, eno za druga v razmahu nekoliko dni ali pa tednov. In sicer se potem pojavlja redno vsako leto, tako da večkrat onesnogoči svinjerejo. Puščanje krvi, napeljavjanje, nasilno vlivanje raznih zdravil itd, to so načini zdravljenja, katerih se živinorejci poslužujejo pri tej bolezni, prav nič ne pomagajo; nasprotno, večkrat še poslabšajo boleznen. Čuvati se te bolezni na ta način, da se loči zdrave svinje od bolnih, zapora in razkužitev okuženih hlevov, je v naših krajih težko izvedljivo, ker so hlevi preveč enostavno zidani, a živinorejci nimajo pravega pojma o nevarnosti širjenja bolezni. Dolžijo kot vzroke bolezni hrano, prehlajenje itd. V nekoliko imajo prav, ker se s hrano bolezen prenese, a prehlajenje slabih telo, tako, da lažje podleže bolezni. Vendar jim je glavni vzrok bolezni neznan in nerazumljiv, čeprav se jim z vsemi mogičimi primeri razlagata.

Kaj je pravzaprav rdečica?

Rdečica je kužna, nalezljiva bolezen, povzročena skupajno od takozvanih rdečičnih bacilov; to so tako male živalice, da se jih ne more videti s prostim očesom, ampak samo s povečevalnimi stekli, ki povečajo majhne predmete, da se jih vidi tisočkrat večje, kako so v resnici. Premer (velikost) rdečičnega bacila iznosi tisoč del enega milimetra. Milimeter je tisoč del enega metra, to se pravi, rdečični bacil je tako majhen, da si ga je po velikosti res težko zamisliti. Rdečični bacili pridejo v telo svinje s hrano ali pa vodo. Na hrano ali pa vodo pridejo na najrazličnejše načine: od rok živinorejcev samih, ki so bili pri bolnih svinjah ali pa z ljudmi skupaj, ki so bili pri takih svinjah, dalje s pomijami, zlasti s krvjo od bolnih zaklanjih svinj, tako na primer so rezarji zelo nevarni prenascalci bolezni; a v večini slučajev so pa rdečični bacili v hlevih stalno naseljeni in doliko razširjeni, da jih je težko s predpisanimi razkužilnimi sredstvi (apno, modra galica, karbol itd.) popolnoma uničiti, ker se pri zidanju hlevov na to okolnost sploh ne ozira.

S hrano, vodo, blatom ali pa zemljo pridejo bacili v želodec in črevesa, a od tam v žile, ozir. v kri. V kriji se bacili neverjetno hitro širijo, in sicer na ta način, da se bacil razdeli (prelomi) v dva nova bacila, ta dva bacila zopet itd. Na ta način naraste število bacilov v kriji na milijone in milijone. V kriji izločujejo strupene snovi, ki kaj kmalu svinjo umičijo.

Znaki za rdečico obolelih svinj so sledči:

Visoka vročina, utrujenost, pri hoji se zlasti z zadnjim delom opotekajo, hrane ne jemljejo in večkrat povračajo; blato se je v črevih zapeklo in zato ne vršijo potrebe. Po dveh dneh bolezni se pojavijo rdeče lise izpod trebuha, prsi, na notranjih straneh zadnjih kramkov, na vratu in za ušesima; včasih po celiem telesu; včasih je cel prašič rdeč ali pa plav. Smrt nastopi navadno v 4 dneh, včasih po 8 ali še pozneje, včasih že po 24 urah, ne da bi se pri tem pojavile rdeče lise. Bolnih svinj pogine do 80 odstotkov; one pa, ki ostanejo pri življenu, niso za nobeno rabo: slabo se hranijo, na zadnje noge ostanejo šepavie in se jih mora preje ali pozneje zaklati ali pa same poginejo.

Bolezen z lahkoto preprečimo,

Ako cepimo pravočasno vse zdrave svinje, to se pravi, da jih napravimo odporne proti bolezni. Večina živinorejcev, zlasti manjših, je bila v vojni in so sami na sebi poskusili dovolj cepljenja. Zato pa ni bilo kužnih bolezni, kakor je bil to v prejšnjih časih v vsaki vojni slučaj in je bilo število žrtev bolezni vedno večje kakor pa žrtev padlih v vojski. In ravno v poslednji svetovni vojski se je izkazalo cepljenje kot gotovo sredstvo, da se obvarujemo kužnih bolezni. — Cepljenje proti svinjski rdečici je še bolj preizkušeno in nudi popolnoma gotove uspehe. Le žal, da se naši živinorejci ne poslužujejo v dovoljni meri cepljenja, ampak iz samega nezaupanja do istega prepuščajo svinje gotovemu poginu in napravljajo s tem sebi samim največjo škodo. Včasih se pustijo pregovoriti od modernejših živinorejcev, potem, ko jim je že nekaj svinj poginilo, a ostale zbolele, da pozovemo živinodravnika. Kako žalosten je pogled v tak hlev, kjer leži 5 do 8 bolnih svinj, malih do največjih, ki že bolujejo eden do nekoliko dni in kjer je že zazglavljen dober uspeh cepljenja zelo majhen. V tem oziru so vojvodinski živinorejci veliko naprednejši od naših. Tam je svinjska kuga splošno razširjena bolezen, kakor pri nas rdečica. In čeprav ne nudi cepljenje proti kugi tako dobrih uspehov, a stroški so petkrat večji, je

vendar v Vojvodini cepljenje mnogo bolj razširjeno in udomačeno kakor pri nas.

Najbolj nevaren čas za širjenje svinjske rdečice so vroči poletni dnevi, to so meseci junij, julij in avgust. Večkrat se pa pojavijo rdečica že marca in razsaja do konca oktobra (n. pr. letošnje leto). Zdrave, zaščitno cepljene svinje so odporne proti rdečici najmanje štiri, a največ šest mesecev. V praksi pa moramo računati, z manjšo številko in se torej držati pravila, da so zdrave, zaščitno cepljene svinje gotovo odporne proti rdečici štiri mesece, to se pravi, v začetku maja cepljene svinje gotovo ne bodo obolele za rdečico do konca avgusta.

In kaj sledi iz te ugotovitve?

Seveda bi bilo najbolje, da so svinje neprestano vzdržljive in odporne proti rdečici, ker se rdečica pojavi včasih tudi v zimskem času. Vendar so pa gubitki v zimskem času majhni in je dovolj, da napravimo svinje odporne za poletni vroči čas. Gospodarsko izobrazeni živinorejci se bodo poslužili cepljenja letno dva-krat, a vsi drugi, ki se pečajo s svinjami (naj bode tudi samo ena) naj pustijo cepiti svinje vsaj enkrat letno, in sicer v času od sredine maja do konca junija. V tem slučaju bodo svinje odporne proti rdečici do sredine septembra ozir. konca oktobra.

Sicer pa naj živinorejci vedno takoj prijavijo boleznen svinj živinodravniku, če so bile svinje cepljene ali pa ne. V večini slučajev svinjske bolezni gre navadno za rdečico. In če je bolezen takoj pri pojavi prijavljena, se bolna žival s cepljenjem gotovo ozdravi. Veliko večje važnosti je pa cepljenje svinj, ki so v istem hlevu, torej v neposredni bližini, v dotiku z bolno, oziroma bolnimi svinjami, a so še zdrave. Te svinje so namreč po večini že okužene, imajo kal bolezni že v sebi, ali se pa okužijo v najkrajšem času. Torej je nevarnost, da tudi še zdrave svinje obolijo, zelo velika. S cepljenjem takih svinj popolnoma gotovo preprečimo obolenje. Cepivo uniči v telesu svinje kal bolezni in napravi svinje odporne proti rdečici. Ravno tako je neobhodno potrebno, da se cepi še zdrave svinje v vseh sosednjih hlevih, ki so v bližini okuženega hleva. Samo na ta način bomo preprečili nadaljnjo širjenje bolezni. Seveda so stroški za cepljenje bolnih in okuženih svinj veliko večji, kakor pa pri splošnem zaščitnem cepljenju zdravih svinj. Pri cepljenju bolnih se napravi pot radi svinj enega samega ali pa dveh posestnikov, in cepiva se porabi 10—20 krat več kakor pri cepljenju zdravih svinj. Naj torej pustijo živinorejci cepiti svoje svinje pravčasno tudi z ekonomskega stališča.

Dalje določijo živinorejci včasih samo nekaj svinj za cepljenje, a druge naj bi ostale necepljene. To je popolnoma nepravilno in zelo nevarno, ker se lahko necepljene svinje okužijo od cepljenih. Zato pustiti vse svinje v hlevu cepiti. Živinodravnik bo sam uvidel, kako mora svinje cepiti in bode tudi to pripomnil, dali so svinje cepljene za štiri, ali za en mesec itd.

Radi pregleda in uvidnosti dobrih uspehov cepljenja naj navedem na koncu članka statistiko vseh svinj, ki sem jih cepil leta 1925 v občinah Laško, Maribor, Loka pri Zidanem mostu, Sv. Rupert in Svetina:

Zaščitno je bilo cepljenih 1169 svinj v 314 hlevih. V prvih štirih mesecih je od teh svinj obolelo šest v treh hlevih: od teh je po ponovnem cepljenju 5 ozdravilo, a 1 poginila. Po 4 mesecih cepljenja je obolelo 14 svinj v 8 hlevih: od teh je po ponovnem cepljenju ozdravilo 10 svinj, a poginile so 4.

Cepljenih je 79 bolnih svinj v 51 hlevih, kjer se ni vršilo cepljenje: od teh je ozdravilo 59, a poginilo 20. Poleg navedenega števila bolnih svinj se je nahajalo v istih hlevih in pa v najbližjih sosednjih, kjer je bilo okuženje verjetno (skupno v 71 hlevih) še 249 svinj, ki so obenem z bolnimi cepljene: od teh svinj ni pozneje niti ena obolela, ampak so ostale vse zdrave.

Ako prištejemo število bolnih svinj v hlevih, kjer se ni vršilo cepljenje, katerih živinorejci iz nezaupanja do cepljenja niso prijavili, dobimo najmanje trikrat takoj veliko število. In ce primerjamo navedene številke med seboj, mora priti vsakdo, in naj bode še takoj velik protivnik cepljenja, do zaključka, da je cepljenje edino in popolnoma zanesljivo sredstvo za ohranitev svinj pred nevarno rdečico in za ozdravljenje od rdečice bolnih svinj.

Zelo važno za vse davkoplakačevalec. Od 1. aprila 1925 naprej bodo morali telesni delavci plačati 3.3% delavnih davek od zasluzka. Vsi delavci, ki opravljajo samostojno telesna dela, kakor: dñinari, žagarji, služge, morajo prijaviti pristojni davčni oblasti zasluzek, ki so ga imeli v času od 1. aprila do 31. decembra 1925 in sicer najkasneje do 15. novembra 1925. V istem roku morajo vložiti prijavo delodajalcu za svoje delavce v obratih in podjetjih, ki nimajo industrijskega ali tvorniškega značaja; nadalje obrtniki in trgovci na drobno za svoje pomočnike, če ne odvajajo davka z mesičnim seznamom. V prijavah je treba za vsekega posameznega delavca ali pomočnika, ki je dovršil 18. leto, a ni prekorčil 65. leta starosti, navesti njegov zasluzek, ki ga ima v času od 1. aprila do 31. decembra 1925. Prijava morajo biti opremljene s kolkom za 5 D. Predpis dohodnine in rentnine za cemilni okraj Maribor mesto je dovršen in na vpogled davčnim zavezancem od 1. do 15. novembra 1925 pri davčnem okr. oblastu v Mariboru, Ciril-Metodova ulica štev. 1-I., soba št. 67. — Pritožbe in prizivi se kolekujejo z 20 D.

Mariborski trg dne 17. oktobra 1925. Mraz je pritisnil (−0.5°C) in vsled tega prihaja tudi vedno več slaninarjev na mariborski trg. Na ta tržni dan jih je bilo že 50, kateri so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino

po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 kg; domači mesec pa so prodajali govedino po 10 do 17.50 din., teletino po 15 do 20 din. in svinjino po 17.50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 40 din., gnjezd po 45 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo okoli 700 komadov. Cene piščancem 20—30 din., večjim 30—75 din., kokošem 30—60 din., racam, gosem, puranom mladim in starim 35 do 120 din., domačim zajcem 10 do 50 din., grlicam 35 do 40 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice; Cene so bile krompirju 4 do 5.25 din. mernik (7½ kg), oziroma 1.25 do 1.75 din. za kg, solati 1 do 3 din. kg, glavnatim solatim 0.25 do 1.50 din., ohroviti in ohroviti repi 0.50 do 1.50 din., zeljnatum glavam 1 do 3 din. karfijolu 1 do 2 din., kumarjam 0.50 do 2 din., buči 1 do 3 din. komad, stročjemu fižolu 4 do 5 din., paradižnikom 1.50 do 2 din., kisli repi 3 din., kislemu zelju 4 din. kg, luščenemu fižolu 1.25 do 3 din. liter; jačjam 1.50 do 1.75 din. komad, trastovskemu siru 25 din., ovčjemu siru 20 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., maslinemu olju 33 do 55 din., bučnemu olju 24 do 32 din. liter, smetani 12 do 14 din. liter, maslu 44 do 48 din. — Sadje: Kljub temu, da se sadja v veliki meri izvaja v Avstrijo, prinašajo kmetje še vedno mnogo sadja na trgu. Ta dan je bilo čez 20 vozov sadja na trgu. Cene so bile jabolkom 3 do 6 din., hruškom 4 do 10 din., breskvam 5 do 12 din., grozdju 4 do 10 din., kostanjem, surovim 5 din. kg, pečeni kostanj se je prodajal po 6 din. liter, fige po 6 do 8 din. venec, limone po 1 do 1.75 din. komad, kokos-orehi po 15 din. komad. Pri sadju se je tudi opazilo, da tukajšnje prodajalke s sadjem praktirajo takoj kakor židje v Gradcu. One čakajo namreč pred mestom kmetice, katerim prekujo na veliko vse in prodajajo potem mnogo dražje na trgu. — Cvetlice: Tudi te ljudje radi kupujejo. Cene so bile 0.50 do 8 din. komad, oziroma lonci 15 do 75 din. komad. Zadnje dni je otvoril vrtnač Džamonja v Slovenski ulici prodajalno s cvetlicami. — Lončena in lesena roba: Največ je bilo pletenih jerbasov, košev in peharjev in lesenišč skafrov na trgu. Cene so bile 0.50 do 150 din. komad. Leseni ročni vozički so se prodajali po 100 do 200 din. komad. Brezove metle po 2 do 5 din. komad. Koruznalsama po 25 do 30 din. vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 14. oktobra 1925, so kmetje pripeljali 3 vozove sena, 3 vozove slame, v soboto, dne 17. oktobra pa 6 vozov sena, 2 vozova otave in 4 vozove slame na trgu. Cene so bile senu 50 do 75 din., otavi 60 do 70 din., slami 37.50 do 50 din. za 100 kg. Slama se je prodajala tudi po snopih 1.75 do 2 din. komad.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 16. t. m. se je pripeljalo 360 svinj in 3 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100—150 din., 7—9 tednov 175—225 din., 3—4 mesece stari 250—300 din., 5—7 mesece stari 320—400 din., 8—10 mesece 425—725 din., 1 leto stari 900—1250 din., 1 kg žive teže 12—14 din., 1 kg mrtve teže 15—18 din. koza komad 150 din. Prodalo s eje 232 svinj in 1 koza.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na sejem dne 20. oktobra 1925 se je prigralo: 12 konj, 20 bikov, 143 volov, 450 krav in 7 telet, skupaj 638 glav. Povprečne cene za različne živalske cene so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže 9 do 10.50 din., poldebeli voli 8 do 8.50 din., plemenki voli 5.75 do 7.50 din., biki za klanje 6.25 do 6.75 din., klavne krave debele 7.75 do 8.50 din., plemenki krave 5.25 do 6.75 din., krave za klobasarje 4 do 5 din., molzne krave 6 do 7.75 din., breje krave 6 do 7.75 din., mlada živila 7.50 do 8.50 din., teleta 11.25 do 13.75 din. Prodalo se je 325 glav, od teh za izvoz: v Avstrijo 50, v Italijo 15 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 10 do 19 din., teleče meso 12.50 do 20 din., svinjsko meso srečno 12.50 do 27.50 din.

Dunajski goveji sejem dne 19. oktobra 1925. Dogon 3116 komadov. Od tega iz Jugoslavije 764 komadov. Na prvo vrstnje blago dražje za 5 grošev pri kilogramu. Vse druge kakovosti so tendirale nespremenjeno. Le biki so se pocenili za 10 grošev pri kilogramu. Notirajo za kilogram žive teže v šilingih: voli I 1.70—1.90, II 1.40—1.65, III 1.20—1.35, biki 1.15—1.50, krave 1.10—1.55 in slaba živila 0.60—0.95.

Razstava žvine v Trbovljah. Trboveljska Kmetijska podružnica je priredila zadnjo nedeljo na sejmišču razstavo žvine. Za cemilno komisijo je bil postavljen na vrhu sejmišča pose

valec ter vsak ljubitelj rastlin, in to tembolj, ker jo na željo dobi brezplačno. Oglasiti se mu je samo pisanec na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čskega solitra v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno določi še druge kmetijske knjižice bodisi v slovenskem ali srbohravskem narečju, ki jih je izdala delegacija.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55—56 din. francoski frank 2.45—2.50 din., nemška marka 13.40 din., italijanska lira 2.20 din., angleški funt 270 din., češka krona 1.60—1.65 din., avstrijski šiling 8 din., švicarski frank 10.80 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.20 cent.

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdaj založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 2. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 5 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orczy: Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: Tibijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bennett: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialističnika (Od socialističnika do duhovnika). 16 D. 12. zvezek: E. Lešnik: Šumi, Šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 13. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

MALA OZNANILA.

Učenec s primerno šolsko izobrazbo ter poštenih staršev sprejme takoj Albert Verdnik, trgovec z mešanim blagom v Smartnu pri Slov. Gradcu. 1248 2—1

Zanesljivo kmečko dekle brez staršev išče službo samostojne gospodinje v mestu ali na deželi. Naslov v upravnosti. 1265

Učenka, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme trgovina na deželi. Ponudbe na upravo lista pod J. V. 1270 1270 2—1

Viničar s 5 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se v trgovini Grajski trg 2, Maribor. 1264

Sprejme se oženjen viničar, po možnosti brez malih otrok, kateri razume vsa vinogradarska dela. Izpričevala potrebna. Plača dobra po dogovoru. Reflektanti naj se oglaže pri Victor Wogg, Celje. 1263 2—1

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perlu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kozilevska ulica 18. 1261 5—1

Pekovski učenec se sprejme v pekarni Schober, Kralja Petra trg 2, Maribor. 1252 2—1

Absolvenc enoletne kmetijske šole, vojaščine prost, želi na kakem veleposetstvu mesto praktikanta ali pomožnega oskrbnika. Naslov v upravi. 1250 2—1

Majer se sprejme; posebno se oglasi pri F. Kramberger v Gočovi pri Sv. Trojici v Slov. gor. 1260

Majar s 4 delovnimi močmi se sprejme. Marija Lininger, Korosečeva ulica 32. 1236 2—1

Mamo se izručen vrtnar, oženjen z dobrimi spričevali; prednost imajo brez otrok ali že z bolj odraslimi. Naslov v upravnosti tega lista. 1242 2—1

Deklo, dobro izurjeno v sv. svjereji, išče Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 1227

Hiša in gostilna, 4 oralov dobre zemlje, oz. sadni vrt, lep hlev, vse v dobrem stanju, pole od Glavnega trga Maribor, stanovanje na razpolago, se radi rodbinskih razmer takoj prda. Cena 130.000 din. Stancer, Maribor, Koroška c. 58. 1249 2—1

Prodam malo posestvo, hišo z gospodarskim poslopjem, 1 in tri četrt orala zemlje zraven, zavoljo starosti in slabega zdravja. Zglasiti se je pisneno ali ustreno pri vdovi Urši Novak v Banovcih, pošta Krizevci pri Ljutomeru. 1262 2—1

Prodaja se na Vranskem v trgu v bližini sodnije dvoje posestev: prvo 21 oralov lepih rodbinskih njih, travnikov, sadovnic in gozd; gospodarsko poslopje (hiša, hlevi kozolec) v naboljšem stanju. Drugo posestvo obstoji iz lepe pričilne hiše, iz novega gospodarskega poslopja, lepega sadovnika ter ene velike rodbinske nijke. Cena se izvle v križniču Vitanje. 1169 5—1

Proda se hiša z velikim vrtom Studenci pri Mariboru, Krapnova ulica 9. 1271

Vinogradno posestvo, 7 oralov, se proda. Vinčka vas 6, pošta Sv. Barbara v Slov. gor. 1270

Ogledajte si! Proda se prvo vrstno posestvo blizu Maribora (Sv. Marjeta na Pesnici), na glavni cesti, 2 veliki hiši, zelo velik hlev in 3 viničarske hišice, klet, preša, gumna, vso živino in inventarjem, za 360.000 D. Plačilne ugodnosti. J. Reisman, Maribor, Aleksandrova cesta 6. 1258

Sprememba posesti. Prodajo, nakup, najem, zlasti malih posestev, blizu Maribora posreduje »Marstan«, Maribor. 1198

Hrastove in bukove hlode kuju električna žaga M. Obrač Tattenbachova ulica. 1268 4—1

Pozor! Prvovrstne cepljene vinske trte, po konkurenčni ceni vam nudi trtnica J. Gošnik, Breg, p. Slovenske Konjice. 1246

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno iz debele dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna plinarna. 37

Pletene jopice, bluze, telovničke za moške in ženske, sviterje, kostume, spodnja krila, pelerine, kapice, nogavice, dololenice itd. vse iz najboljše volne dobro izdelano in za nizko ceno dobiti v Strojni pletarni Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1219 10—1

Žalujti starši, brati in sestre. 1260

Inserirajte!

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti mojega dragega, prezgodaj mi preminulega moža

Mihail-a Klinar

sem prejela toliko dokazov iskrenega sočutja od vseh strani, da se čutim dolžno, izreči toplo zahvalo in prijazni: Bog povrni: pred vsem domaćima č. g. župniku in kaplanu za njih skrb in pomoč v najbolj težkih urah; za častno spremstvo č. gg. kapucinom in misijonarjem iz Celja, č. g. kaplanu Sajovicu, in č. g. vojnemu kuratu R. Marzidovšku, č. šolskim sestrarjem iz Celja, g. organistu Podpečanu in pevskemu zboru za gandljivo žalostinko ob odprttem grobu ter vsem mnogobrojnim prijateljem in znanjem iz Celja, Laškega, St. Jurija, Teharij in vsem ljubim sosedom in župljanom!

Spominjajte se, prosim, dragega rajnega v svojih molitvah-

Svetina pri Celju, dne 19. oktobra 1925.

Žaluoča vdova Frančiška Klinar.

Izjava.

Predicujem moje dne 11. 10. 1925 v gostilni A. Fazanca v Trnovljah izgovorjene besede proti gg. Čater Franju in Schlacher Alozu ter se njima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

Trnovje, dne 15. 10. 1925.

Jožef Veber.

Stambiljke

vseh vrst izdeluje najcenejše Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova cesta 43. 1266

Pi J. Trpinu v Mariboru.

Glavni trg 17,

se najlaže kupi suknja za plašče, obleke, perilo, dežnike itd., ker je res prav poceni. 1253

Močne vreče

od parafina in papirnatih stročkov, primerne za krompir, jabolke itd. se prodajo pri Unio-družbi, Maribor, Trstenja kova ulica 23. 1240

Trgovci

zahtevajte cenik in vzorce

čudežnih sveč za božič

edini slovenski izdelek, najcenejši in najboljši. Bengalične žveplenke, bengalične svečice. Bengalični ogenj v vseh barvah brez žvepla in brez smradu za Miklavževe večere in gledališke odre. Lovske patrone vseh kalibrov v različnih bengaličnih barvah. Aparat proti vlotu, za vinograđe i. dr. — Cenik ognjemetnih predmetov pošlje se na zahtevo.

»Pyrota«, prva jugoslovanska pyrotehnična tovarna, Celje.

Na obroke!

Manufakturo in konfekcijo, vezenine, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne pravrostne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri tvrdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

dražba z. s. z.

Maribor, Vojašnica ul. 2, pisarna Gregorčičeva n. 1

Zima se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri tvrdki

Franjo Maier, Maribor,

Glavni trg štev. 9.

Tam dobite odeje, koce, zimske perilo, barhent, flanela in vseh vrst suknja za moške in ženske obleke po najnižji dnevni ceni. 1214

Lepi vinski sodi

v vseh velikostih se prodajajo v vinski trgovini

FERDINAND KÜSTER, MARIBOR,

908

Meljska cesta 10.

Zelo važno za vsakogar!

Novo konfekcijsko tovarno

je ustanovil

v Celju »AMERIKANE« v Celju

kjer se izdeluje na poseben amerikanski način:

Obleke za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleke so izdelane natančno po predpisu kroja.

Perilo za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleka, moška, šotasta od 350 din. naprej.

Specialitet: Moška obleka, po meri narejena, zajamčeno pristna volna samo 550 din.

Cajgaste moške hlače, močne, od 45 din. naprej.

Barhant, flanela in vse drugo blago po najnižji ceni.

Velikanska izbira moških in ženskih štofov.

Oglejte si:

»PRI AMERIKANCU«, CELJE, GLAVNI TRG STEV. 10

(pri farni cerkvi). 1212

Kmetje šmarskega sreza!

Oglejte si zalogo in informirajte se o cenah, predno krijetje Vaše potrebščine v manufakturi, usnju, železnini in speceriji

v detajlni trgovini

ED. SUPPANZ, PRISTAVA

Ali že veste,

da se v

Celju

v manufakturni in modni trgovini

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15

najlažje kupi vsakovrstno blago za obleke, ker je velika
kobira in so tudi najniže cene, vsled česar slovi ista kot
vir za najcenejši nakup manufakturnega blaga.

Državni nastavljeni, železničarji, kakor sploh stranke, ki
pridejo iz dežele nalažč kupovat, dobijo znaten popust.

Za trgovce poseben oddelek na debelo!

TRI
za namakanje perila

in
Zlatorog
terpentinovega mila
za pranje!
TRI
za namakanje perila
pere sam — beli pa
ne razjeda!

TRI
prišesti čas in delo,
prišesti stroške,
prišesti na perilu!

TRI
stane malo — nudi mnogo!
Tvornice Zlatorog
Maribor.

Svečarna, medicarna in slaščičarna
Pisanec & Dolinšek, Ptuj
Panonska ulica 8, (pri pošti)

ima v zalogi prvo vrstne voščene oltarne, nagrobne, pogrebne in namišne sveče vseh velikosti, kakor tudi bele in barvane svečice za božično drevo po nizkih cenah.

P. n. trgovcem na deželi priporočava vsakovrstne medicarske izdelke, različne miklavže ter krampuse za Miklavžovo, izvanredno lepe medene, sladkorne, penaste, likerne in čokoladne obeske po brezkonkurenčnih cenah za Božič, nadalje različne okraske in božične nakite za božična drevesca.

Na drobno!

Na debelo!

Pri večjem naročilu franko zabol.

Za obilen obisk se najtopleje priporočava

Pisanec & Dolinšek.

1216

Somišljeniki inserirajte!

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, kar: suško za moške, volneno za ženske, hlačevino, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogovice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča:

Alojz Drofenik

Glavní trg 9 Celje Glavní trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna.

Poglejte cekine!

V Zlatorog-terpentin-milu se nahajajo zlatniki po 10 frank.

Zlatorog-terpentinovo milo je boljše kot navadno milo, je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti topiljni oblik. Dve mogočni čistilni moči sodelujejo in se izpopolnjuje:

terpentin razkroja nesnago, milo jo izpere,

učinek Zlatorog-terpentin-mila je zato neprekosljiv!

V najkrajšem času se je Zlatorog-terpentinovo milo prikučilo vsem gospodinjam in vsaka, ki je enkrat prala z istim, ne uporablja več druga mila.

Da se seznanijo z Zlatorog-terpentinovim milom tudi najširši krogi, se od 1. avgusta t. l. v vsaki tisoči komad

Zlatorog-terpentinovega mila

vpreša 10-fr.-zlatnik, ki med vporabo bliskajo pozdravlja presenečeno gospodinjo. Veliko zlatnikov se dosedaj že našlo. Kupite še danes zlata vredno milo in iščite zlatnik!

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrovac 6, pred frančiškansko cerkvijo;

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — [Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu]

Pooblaščeni predajalec sreček državne razr. loterije.